

[Minister Lise Østergaard]

uomgængeligt nødvendige ro og ligevægt, som retfærdigheden kræver.

Efter de ni landes opfattelse strider dette mod den almindelige respekt for menneskerettighederne, som alle FN's medlemslande har forpligtet sig til at fremme og overholde. De lande, hvor sådanne henrettelser har fundet sted, kan ikke forblive ligegyldige over for de bekymringer, som disse handlinger har fremkaldt.

På de ni EF-landes vegne tilslutter min delegation sig de udtalelser, som FN's generalsekretær har fremsat, og i hvilke han har beklaget de henrettelser, der har fundet sted i forskellige lande til trods for de opfordringer til mildhed, der er blevet rettet til vedkommende myndigheder, og som har henvist til grundlæggende menneskerettigheder. Vore lande deler de stærke bekymringer, der i den anledning er blevet givet udtryk for af generalsekretæren.«

Jeg vil gerne tilføje, at selv om de forskellige henvendelser, som Danmark har foretaget enten alene eller sammen med andre lande, ikke alle har båret frugt, synes de seneste udtalelser af ayatollah Khomeini dog at vise, at reaktionerne ude i verden har gjort et vist indtryk.

Alfred Hansen (DR):

Når jeg har rejst spørgsmålet, er det udtryk for skuffelse over, at den danske regering så længe har kørt på frihjul i denne sag. Jeg mener, at man ud fra de to konstaterede kendsgerninger, for det første at vi i Danmark er erklærede modstandere af dødsstraf, og for det andet at vi til enhver tid vil kæmpe for, at den eller de anklagede får en retsmæssig forsvarlig behandling, herunder får en forsvarer til rådighed, for længst burde have protesteret.

Nu skal jeg da takke ministeren for svaret. Jeg havde naturligvis hellere set, at Danmark havde optrådt som selvstændig nation i denne sag, og jeg skal derfor spørge, om dette er udtryk for, at man fremover vil føre en fælles udenrigspolitik inden for EF, om det er en spæd spire, som man regner med vil vokse sig stor og kraftig, også efter Parlamentsvalget den 7. juni.

Endvidere vil jeg gerne spørge om, på hvis initiativ EF har udarbejdet denne formulering, som altså Danmark har tilsluttet sig, og

om man har drøftet i EF, hvilke repressalier, herunder sanktioner, der eventuelt skulle sættes i værk over for Iran, hvis ikke de ophørte med disse massemyrderier. Det er jo sådan, at den åbenbart umættelige hævnthirst fra Khomeinis side har bevirket, at der allerede er henrettet imellem 200 og 300 ved disse standretter, disse massemyrderier, og man må nok formode, at det ikke kun er folk, som mere eller mindre periferisk har haft berøring med shahens styre. Der er al mulig grund til ved denne lejlighed ikke at give nogen skulderklap til shahens styre – det har været alt andet end tiltalende – men det kan ikke berettige Khomeini til at føre sig frem, som han har gjort, og jeg frygter, at også andre, som ikke har haft en nær tilknytning til shahen, er smuttet med i samme omgang og derfor helt uretmæssigt er blevet ofre for disse myrderier.

Jeg vil også gerne spørge, hvad der er grundelsen for, at Danmark ikke isoleret på et langt tidligere tidspunkt har tilkendegivet vores modstand mod disse myrderier, for jeg mener, vi i Danmark har en speciel holdning til disse ting: vi har kæmpet for vores frihed og har altid været erklærede modstandere af det overgreb, som her finder sted, om f. eks. Danmarks afhængighed af den iranske olie har været en af årsagerne til, at man har kørt på frihjul så længe.

Minister Lise Østergaard:

På hr. Alfred Hansens supplerende spørgsmål kan jeg svare, at den danske regering ikke har kørt på frihjul længe i denne sag men rettet de henvendelser, jeg før har oplyst om.

Så spurgte hr. Alfred Hansen, hvorfor vi har rettet henvendelse sammen med andre lande – jeg refererede denne meddelelse i ECOSOC fælles med de øvrige EF-lande og den fortrolige henvendelse. Dertil kan jeg sige, at den danske regering overvejer fra situation til situation, hvornår det med henblik på at styrke henvendelsens effekt vil være en fordel at gøre det alene, og hvornår det er en fordel, at en gruppe lande står sammen og vel derved har en tilsvarende større kraft bag deres udtalelser.

Hvad angår situationen i Iran, har vilkårene jo igennem temmelig lang tid været temmelig uoverskuelige, og jeg synes, at man,